Є чар у стежці польовій,
де тиша вікова
І де луна визвольних битв
до наших днів жива;
Відрадно думати, що тут
проходили колись
Старі друїди в опанчах,
що по траві тяглись.
Є втіха в кожному кутку,
що слави запобіг:
Він рідний нам, і знаний нам,
і все новий для ніг;
Є й глибша втіха, що душі
дарує вища ціль,
Є ще пекучіший для уст,
божественніший біль,
Коли, натомлений, про все
забувши йдеш і йдеш
Піском полів, камінням троп,
іржею узбереж
До гордих мурів чи до стін,
де жив у давній час
Той, що великим путь пройшов
і не безславно згас.
Тремтять на вересі квітки —
вони далеко десь;
Ніхто не слухає пташок —
лише хмарки з небес;
Тихенько плеще течія,
цілуючи моріг,—
Ніхто й не гляне, хоч вона
пробила скелі й сніг;
Багряне сонце запливло
за бескиди, за тінь;
Блакитна хвиля будить сон

печер і баговинь;
Орел, розп'ятий в небесах,
немов заснув, застиг;
Лякливий припутень майне
до верховіть густих —
Ніщо не зваблює очей,
і ти стоїш, немов
Курний прочанин, що в пісках
святилище знайшов.
Тоді маліє розум твій,
і все малим стає,
І серце, вмістище турбот,
даремно в груди б'є.
Якби шаленець хоч на день
оздоровіти міг,
Щоб розказати, де й коли
він розуму відбіг,
Він приголомшив би того,
хто рушив у світи,
Щоб темне бардове житло
на Півночі знайти.
Лише на мить ступне нога
поза буденну грань —
І непомітно зникне все —
ні втіх, ні вболівань!
Лише на мить ступне, бо там —
одну хвилину згай —
І вже забудеш поворот,
і свій забудеш край.
О жах! Із пам'яті звести
все дороге, що знав,
Обличчя брата і сестри,
і всю щоденну яв!
І, шлях верстаючи, творить
рої облич-примар,

Огненніших за ті, що їх
вимучує маляр,
Геройських постатей ходу,
діла старих часів,
І чорні пасма, й сивину,
і гвалт, і шал, і гнів!
Ні, ні, цей жах мине, бо є
кодола поблизу,
І вірна кітва, що спасе,
що видержить грозу.
Стоїш бездумно, очі вп'яв
у спінений кришталь,
Та от засяяла тобі
ясна душі скрижаль:
Ти перечитуєш її
на кожній скелі, де
Величне сяєво висот
на тебе упаде.
Та як би якір не держав,
ти все ж таки молись,
Щоб не схитнувся розум твій,
де бескиди зійшлись,
Щоб день у день ти міг шукать
великого житло,
Щоб зору серця і душі
ніщо не зап'яло.